

Motion till riksdagen 2020/21:2423

av **Azadeh Rojhan Gustafsson och Alexandra Völker (båda S)**

Humanitär rätt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att Sverige fortsatt står upp för den internationella humanitära rätten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

På flera håll i världen pågår segdragna konflikter. Under senare år har ett flertal internationella organisationer larmat om en tilltagande respektlöshet mot överenskomna regler som ska skydda civila.

Ny teknik som drönare och ökad användning av vapen med hög felmarginal, som klusterbomber har lett till fler civila offer, enligt Internationella rödakorskommittén (ICRC).

I flera konflikthärjade länder som Syrien och Afghanistan har sjukhus och skolor använts som militära mål.

Krigshandlingar som utgör folkrättsbrott möts ofta av omvärldens fördömanden, men inte alltid mer än så.

”Både den internationella straffrätten och folkrätten är nu under attack på ett sätt som är mycket obehagligt”, konstaterar Hans Corell, tidigare FN:s rättschef.

FN:s kvartalsrapport 2019 över civila offer i Afghanistan visade att konflikten hade skördat 1 773 civila offer under årets tre första månader. Av dem var det 581 som hade dödats varav 150 var barn. Trots allvaret i dessa uppgifter utgör de en signal om en

positiv riktning. Det är det lägsta antalet civila offer under motsvarande kvartal på fem år.

Men rapporten visade också på en oroväckande trend. Den visar att antalet civila som dödade av regeringstroga trupper och dess allierade nu överstiger antal civila dödsoffer orsakade av talibanerna och IS/Daesh. Den främsta orsaken till civila dödsoffer i Afghanistan är inte längre självmordsattacker eller markstrider, utan flygattacker genomförda av afghanskt och internationellt stridsflyg.

Sverige har sedan många år ett stort engagemang för Afghanistan, genom bistånd och militära insatser. Sverige är även en stark försvarare av den internationella humanitära rätten och har upprepade gånger krävt att ansvariga för brott mot krigets lagar måste ställas till svars.

Men idag saknar Sverige ett tydligt uppföljningsbart mål om att minska civila offer och krigsbrott i Afghanistan och i en tid då brotten mot den internationella humanitära rätten ökar måste Sveriges kritiska röst bli mycket tydligare. Brotten mot den internationella humanitära rätten angår alla världens länder.

Azadeh Rojhan Gustafsson (S)

Alexandra Völker (S)